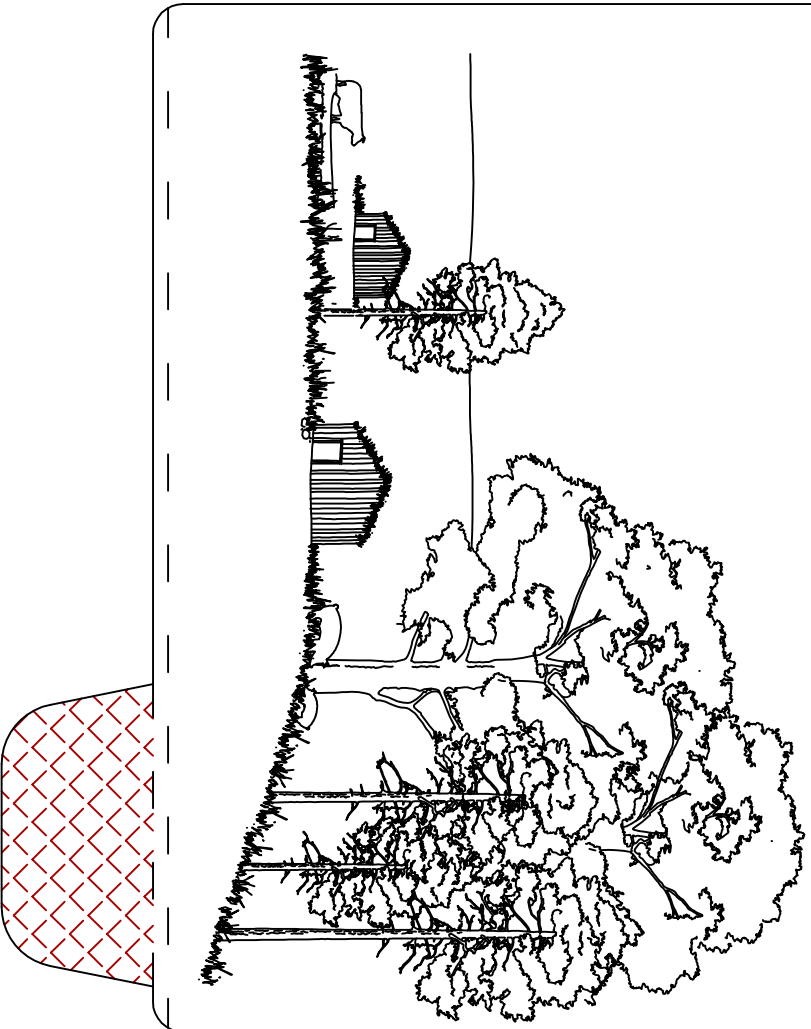

Plansza 2

Lasy są nie tylko źródłem drewna i pokarmu, ale także miejscem wypasu bydła i świń, które wpływają na las – wydając nasiona i młode drzewka. Powoduje to, że drzewa w miejscach wypasu nie odnawiają się. Lasy są także źródłem węgla drzewnego, używanego m.in. w okolicznych hutach szkła i żelaza.

Widoczna osada, świnie, krowy pasące się w lesie, las zredukowany do pojedynczych, raczej krzywych drzew. Widoczny nieukończony **mielez** na głównym planie, drugi (działający i dymiący w tle). Widać, że mielez to wielka sterta pociętego drewna,

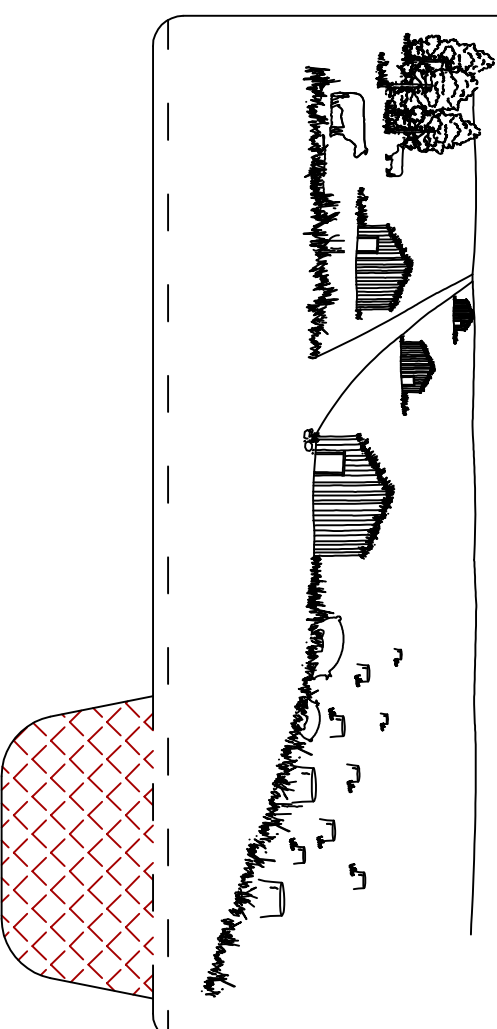
Plansza 3

Osady są coraz liczniejsze, na coraz większej powierzchni lasy zostały wykorzystane pod uprawy i siedliska ludzkie. Pozostałe lasy są przetrzebione, zamiast dojrzających drzew, w większości pozostały młodniki, coraz trudniej o drewno do budowy. Aby przeciwdziałać sytuacji wprowadzono zakazy dowolnego pozyskiwania drewna, wypalania węgla drzewnego i wypasu zwierząt w lesie pod karą grzywny lub więzienia. Wprowadzano także nakazy opalania domów torfem, a nie drewnem.

Nakaz starosty Ignacego Franciszka Przebendowskiego (1767) :

„...gdziekolwiek tablice wypisane lub wiechy wychnięte znajdują się, nikt nie ważył byćła żadnego, owiec, kóz, świń etc. napędzić pod winę zł 30 i siedzeniem w tarasie niedziel 2. W tychże samych zagonionych lasach lub borach nikt się ważyć nie ma ognia krzesać lub tabakę kurzyć, pod nieuchronną karą robienia w kaidanach taczkami rok i sześć niedziel.”

(za K. Jądzewski, Historia lasów gdańskich, str. 25–26.)

Włocznia osada i młode nasadzenia drzew iglastych. Coraz liczniejsze osady, coraz bardziej przetzebione lasy (zamiast dojrzających drzew same młodniki), coraz trudniej o drewno do budowy. Wprowadzono zakazy dowolnego pozyskiwania drewna, wypalania węgla drzewnego i wypasu zwierząt w lesie pod karą więzienia.

[illegible]